

Sisälllys

TERVETULOA LUKIOON	3
1. LUKUVUOSI 2024 - 2025	4
2. LUKION SUORITUSOHJEET	5
Työjärjestys	5
Opintojaksot	5
Valintojen / työjärjestyksen teko	5
Päätöviikko	5
Uusintakuulustelut	6
Opiskeluaika ja opinto-ohjelma	6
Tukiopetus / erityisopetus	6
Itsenäinen opiskelu	7
Plagiointi tai muu vilppi	8
Muissa oppilaitoksissa suoritettut opinnot	8
Poissaolot	8
3. ARVIOINTI	9
Opintojaksojen arviointi	9
Oppimäärän tason vaihtaminen	9
Oppiaineen arviointi	10
4. YLIOPIILASTUTKINTO	11
5. MUUT OPISKELUUN LIITTYVÄT ASIAT	12
Kanslia ja opettajat	12
Opiskelukustannukset	12
Opintotuki	12
Koulumatkatuki	13
Opiskelijan oikeudet	13
Opiskelijan velvollisuudet	14
Kurinpito	14
Opinto-ohjaus	14
Terveystenhoitaja, kuraattori ja psykologi	15
Yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhuolto	15
Hammashoito	15
Tapaturmat	15
Taukotunnit	16
Kulkuneuvojen ja esineiden säilyttäminen	16
Opiskelijakunta	17
Yläaula	17

Kiinteistönhoito	17
Lukiosta eroaminen	17
TIETOSUOJA	18
OPPITUNTIEN ALKAMIS- JA PÄÄTTYMISAJAT.....	19
JÄRJESTYSSÄÄNNÖT 1.11.2023 -	20

TERVETULOA LUKIOON

Lukion opiskelu on jaksotettu viiteen suunnilleen yhtä pitkään periodiin. Jokaisen aineen oppimäärä on jaettu opintojaksoihin. Ne ovat itsenäisiä kokonaisuuksia ja niillä on määrätty lähtökohta ja päätös. Arviointia suoritetaan opintojakson aikana ja arvosana annetaan opintojakson päätyttyä.

Opiskelun aikana voit suorittaa Ammattiopisto Gradiassa opintokokonaisuuksia. Halutessasi voit suorittaa kaksiosuuskokinnon tai kolmosuuskokinnon 3 - 4 vuodessa.

Lukio pyrkii tarjoamaan mahdollisimman hyvät edellytykset monipuoliselle oppimiselle ja jatko-opinnoille. Opiskelun onnistuminen on lopulta kuitenkin opiskelijasta itsestään kiinni. Järjestelmä antaa enemmän valinnan mahdollisuuksia ja huomioi aikaisempaa paremmin opiskelijan opiskelutoivomuksia. Lisääntyvä joustavuus tuo vastaavasti mukanaan kasvavaa omakohtaista vastuuta opiskelusta. Sinusta riippuu hyvin pitkälti se, miten hyvin saavutat tavoitteesi.

Tämän opinto-oppaan tarkoitus on vastata mahdollisimman moneen kysymykseen, joita lukuvuoden aikana opiskelijan eteen tulee.

Lukio-opiskelusi onnistuminen ei ole riippuvainen pelkästään opiskelutekniikasta ja oikeista valinnoista. Siihen liittyy motivoitunut asenne työhön, yhteistyökyky ja myönteinen henki: meidän koulumme, meidän ryhmämme.

1. LUKUVUOSI 2024 - 2025

Työpäiviä yhteensä 187

Syyslukukausi 7.8. – 20.12.2024	
Syysloma vko 42	14. – 20.10.2024
Itsenäisyyspäivä	6.12.2024
Joululoma	21.12.2024 – 6.1.2025
Kevätlukukausi 7.1. – 3 1.5.2025	
Talviloma vko 9	24.2. – 2.3.2025
Pääsiäinen	18.4. – 21.4.2025
Vappuvapaa	1.-2.5.2025
Helatorstai	29.5.2025

Abiturienttien varsinainen koulutyö päättyy torstaina 6.2.2025.

LUKUVUODEN PERIODIT JA PÄÄTTÖVIIKOT

(kokeita voi olla myös ennen päättöviikkoa tai sen jälkeen)

periodit	pv	päättöviikko
1. 7.8. – 26.9.2024	37	19. – 26.9.2024
2. 27.9. – 21.11.2024	35	14. – 21.11.2024
3. 22.11. – 30.1.2025	38	23.1. – 30.1.2025
4. 31.1. – 31.3.2025	37	24.3. – 31.3.2025
5. 1.4. – 31.5.2025	39	21.5. – 28.5.2025

30

UUSINTAKUULUSTELUT

ilmoittautuminen opettajalle

Wilman lomakkeella viimeistään

1. ma 21.10.2024

2. ma 9.12.2024

3. ma 17.2.2025

4. ti 22.4.2025

5. ma 2.6.2025

koepäivä / kokeet alkavat klo 14.45

to 24.10.2024

to 12.12.2024 (myös periodien 1-2 hyväksytyt suoritukset)

to 20.2.2025

to 24.4.2025 (kevään ylioppilaiden opinnot kunnossa)

to 5.6.2025 (myös periodien 3-5 hyväksytyt suoritukset)

2. LUKION SUORITUSOHJEET

Työjärjestys

Kevään 2024 opiskelijoiden valintojen perusteella on tehty opintojaksotarjottimet. Valintojen laajuuden vuoksi kaikkia toiveita ei ole voitu toteuttaa. Näin opiskelijalla voi olla samassa palkissa päällekkäisiä valintoja. Tällöin opiskelijan on joko valittava toinen opintojakso, suoritettava toinen niistä itsenäisesti tai perustellusta syystä erityisjärjestelyin opettajien kanssa sopien.

Opiskelijalla on oikeus tarkistaa opinto-ohjelmaansa lukuvuoden aikana. Opiskelijan opinto-ohjelma määrittelee, milloin hän on suorittanut hyväksyttävästi kunkin oppiaineen oppimäärän.

Opettajien ja opiskelijoiden on mahdollisuus pitää kokouksia ja palavereja, pääsääntöisesti välituntien ja vapaatuntien aikana. Ryhmänohjaustunnit pidetään kunkin periodin ensimmäisenä aamuna klo 8.00-8.45 ja ryhmänohjaustuokio joka toinen viikko. **Niihin osallistuminen on pakollista. Lisäksi ryhmänohjaaja järjestää muita tapaamisia erikseen sovittuina aikoina. Mikäli opiskelija ei osallistu ryhmänohjaustapaamisiin, hän ei saa suoritusmerkintää opinto-ohjauksen pakollisista opinnoista.**

Opintojaksot

Elokuussa 2021 käyttöön otetussa opetussuunnitelmassa opinnot koostuvat opintojaksoista. Opintojakso voi sisältää yhden tai useamman moduulin. Opintojakson laajuus vaihtelee. Yhden opintopisteen laajuinen opintojakso sisältää 10,5 oppituntia, kahden opintopisteen laajuinen opintojakso 21 oppituntia, kolmen opintopisteen laajuinen opintojakso 31,5 oppituntia ja neljän opintopisteen laajuinen opintojakso 42 oppituntia. Yhden oppitunnin kesto on 75 minuuttia.

Opinnot koostuvat pakollisista, valtakunnallista valinnaisista ja paikallisista valinnaisista opintojaksoista. Paikalliset valinnaiset opintojaksot ovat eheyttäviä opintoja, jotka sisältävät aineksia eri oppiaineista, muita paikallisia opintojaksoja sekä muissa oppilaitoksissa opiskeltavia opintoja. Valinnaisten opintojen sisällöstä kerrotaan opintojaksoluettelossa.

Valintojen / työjärjestyksen teko

Opiskelijan tulee itse huolehtia, että hänen perusvalintansa Wilmassa ovat ajan tasalla. Työjärjestys suunnitellaan ennen lukuvuoden alkua. Muutoksia voi tehdä uuden periodin alkuun asti. Keskeytetty opintojakso rinnastetaan arvioimatta jätettyyn opintojaksoon. Opinto-ohjaaja ja ryhmänohjaajasi antavat lisää ohjeita vuotuisen opiskeluohjelman suunnittelusta.

Päättöviikko

Päättöviikolla noudatetaan erikseen laadittua työjärjestystä (ks. Wilma). Päättöviikon aikana järjestetään summatiivisia kokeita, henkilökohtaisia arviointikeskusteluja, valmistelutunteja, tavallisia oppitunteja tai muuta toimintaa. Valmistelutunti voi olla myös koetta edeltävänä iltapäivänä. **Päättöviikon tunneilta poissaolot lisää poissaolojen määrää kolmella oppitunnilla. Päättöviikon poissaoloista on ilmoitettava heti, kun se on mahdollista, joko aineenopettajalle, ryhmänohjaajalle tai rehtorille.** Joitakin summatiivisia kokeita voi olla myös päättöviikon ulkopuolella.

Uusintakuulustelut

Uusintakuulustelut ovat koulupäivän päätteeksi - yleensä torstaisin klo 14.45 - 16.45. Jos sinulla on kaksi koetta, aikaa suoritukseen on kolme tuntia. Kesäkuun uusintakuulustelu alkaa jo klo 9.00. Uusintakokeesta saa poistua aikaisintaan puolen tunnin kuluttua kokeen alkamisesta. Uusintakuulusteluun ilmoittaudutaan Wilman lomakkeella, annetun määräajan puitteissa (ks. sivu 4). **Ilmoittautuminen on sitova: uusintakuulustelusta ei voi jäädä pois ilman pätevää syytä. Opettajalla ei ole velvollisuutta järjestää koetilaisuuksia uusintakuulustelujen ulkopuolella.** Uusintakuulustelu voi olla myös suullinen arviointikeskustelu tai muu näyttö.

Opiskelu-aika ja opinto-ohjelma

Opiskelu-aika on enintään neljä vuotta. Rehtorin luvalla opiskelija voi kirjallisesta hakemuksesta keskeyttää opintonsa hyvin perustellusta syystä enintään vuodeksi.

Opiskelija saa lukion päättötodistuksen suoritettuaan oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja lukio-opintojen vähimmäismäärä 150 opintopistettä täyttyy. Lukion oppimäärän tulee sisältää vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintoja. Muista kuin pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista voidaan lukea mukaan lukion oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat opinnot.

Lukio-opintojen etenemisen sekä jatko-opintoihin ja työelämään siirtymisen tueksi lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava opiskelija laatii itselleen henkilökohtaisen opintosuunnitelman, joka sisältää opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman.

Suunnitelma laaditaan oppilaitoksen opetushenkilöstön tuella opintojen alussa ja sitä päivitetään säännöllisesti opintojen edetessä.

Oppivelvollisella on oikeus saada sellaista opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa opintojen etenemisen suunnitelman mukaisesti. Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuuden.

Tukiopetus / erityisopetus

Kaikkien ensimmäisen vuoden opiskelijoiden luku- ja kirjoitustaitoa arvioidaan lukiseulalla lukion aloitusvuoden syksyn aikana. Erityisopettaja kutsuu opiskelijoita tarvittaessa seulan tulosten perusteella yksilötesteihin ja haastatteluun, jotta lukivaikeuden mahdollisuutta voidaan arvioida tarkemmin.

Opiskelijalla, jolla on vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada erityisopetusta ja/tai muuta oppimisen tukea yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Erityisopettaja arvioi opiskelijoiden tuen tarvetta yhdessä opinto-ohjaajan kanssa opintojen alussa sekä säännöllisesti opintojen edetessä aineenopettajien kanssa, mutta opiskelijaa huoltajineen kannustetaan myös olemaan yhteydessä esimerkiksi erityisopettajaan, mikäli heillä herää huoli lukio-opintojen etenemisestä. Tukitoimet toteutetaan yhteistyössä opetushenkilöstön kanssa ja kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan.

Erityisjärjestelyjen, kuten lisäämisen kokeisiin, saaminen lukio-opintoihin ja ylioppilastutkinnon kokeisiin edellyttää erityisopetukseen osallistumista ja/tai lukio-opintojen aikaista yhteistyötä erityisopettajan kanssa. Tästä voi poiketa rehtorin päätöksellä vain hyvin perustellusta syystä.

Myös aineenopettajat antavat tukiopetusta tarvittaessa. Tukiopetus on tarkoitettu esimerkiksi sairauspoissaoloista johtuvien osaamisvajeiden paikkaamiseen. Opettajalla ei ole velvollisuutta antaa tukiopetusta esimerkiksi koulu-aikaan tapahtuvien lomamatkojen vuoksi.

Itsenäinen opiskelu

Itsenäinen suoritus anotaan Wilman lomakkeella aineenopettajalta ja rehtorilta. Mikäli anomus hyväksytään, opettajan kanssa sovitaan itsenäisen suorituksen tehtävät. Lukion opiskelija voi valita opintoja myös Tutorhousen digiluokasta tai Otaviasta. Sovi asiasta opinto-ohjaajan kanssa.

Itsenäiset opinnot on aina suoritettava hyväksytysti! Opettajan tehtävänä on ohjeistaa itsenäinen opiskelu siten, että se noudattaa opetussuunnitelmaa. Itsenäistä opiskelua voidaan toteuttaa eri tavoin ja se soveltuu eri opiskelijoille ja oppiaineisiin eri tavalla. Ainekohtaisissa opetussuunnitelmissa annetaan suosituksia, mitä opintoja opiskelijat voivat suorittaa itsenäisesti. **Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti, mikäli opiskelijalla on mahdollisuus osallistua lähiopetukseen. Poikkeuksen tästä säännöstä voi tehdä vain rehtorin luvalla.**

Kokonaisarvostelun jälkeen itsenäisiä opintojaksoja ei saa suorittaa kuin yhden / oppiaine. Poikkeuksista tulee neuvotella opinto-ohjaajan kanssa. Tämä koskee kolmannen vuosiluokan opiskelijoita, joilla on vajausta lukion päättötodistukseen vaadittavasta opintojaksomäärästä (150 op). **Suoritusten tulee olla valmiina opettajalla hyvissä ajoin, viimeistään 24.4.2025.**

==>

Reaaliaineet

- tehtäviä opettajan antamien ohjeiden mukaan ja yleensä summatiivinen koe

==>

Matematiikka

- vähintään 50 tehtävää ja summatiivinen koe==> Äidinkieli ja kirjallisuus
- vain hyvin perustein poikkeustapauksissa
- tehtäviä opettajan antamien ohjeiden mukaan ja summatiivinen koe

==>

Kielet

- vain hyvin perustein poikkeustapauksissa
- max. 2 opintojaksoa, ei peräkkäisiä
- koostumus: summatiivinen koe, tekstinymmärtäminen, rakennekoee, kuullunymmärtäminen, kirjoitelma ja mahdollisia muita töitä

==>

Taito- ja taideaineet

- poikkeustapauksissa hyvin perustein
- mahdollisuus suorittaa opintojakson osia
- liikunnassa voi tehdä vain osasuorituksia itsenäisesti

Plagiointi tai muu vilppi

Tekoälyn tuottaman tekstin esittäminen omana on myös plagiointia!

Annetut työt tulee laatia opettajan antamien ohjeiden mukaisesti.

Plagiointia ovat mm.

- tekstin kopiointi suoraan tai lauserakenteita muokaten lähteestä ilman lähdeviittauksia
- eri lähteiden yhdistely omaksi tekstiksi ilman lähdeviittauksia
- toisen tekstin keskeisten ajatusten esittäminen omina ilman lähdeviittauksia
- toisen henkilön tai tekoälyn kirjoittaman tekstin palauttaminen omana työnä

Plagioiminen on ehdottomasti kielletty. Mikäli opiskelija syyllistyy plagiointiin, suoritus hylätään. Toistuvasta plagioinnista seuraa kirjallinen varoitus. Kurinpitotoimista päätetään keskustelussa rehtorin ja aineenopettajan kanssa. Seuraamuksena voi olla koko opintojakson hylkääminen. Plagiointitapaukset ilmoitetaan aina huoltajalle.

Muissa oppilaitoksissa suoritettut opinnot

Lukion opiskelijalla on oikeus lukea hyväkseen lukion oppimäärään muualla suoritettuja opintoja, jotka ovat tavoitteeltaan ja keskeisiltä sisällöiltään lukion opetussuunnitelman ja arvojen mukaisia sekä vastaavat tuntimäärältään vähintään lukion lähiopetuksen opintojaksoa.

Poissaolot

Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. (Lukiolaki 30 §).

Poissaolot tulee selvittää Wilman kautta huoltajatunnuksella tai tarvittaessa muulla luotettavalla selvityksellä esim. lääkärintodistuksella. Täysi-ikäinen opiskelija voi selvittää myös itse poissaolonsa. Kaikki poissaolot on selvitettävä välittömästi, heti kun se on mahdollista, kuitenkin ennen kyseisen periodin päättöviikkoa.

Kaikki poissaolot tulee selvittää luotettavasti. Jos on aihetta epäillä luvaton poissaoloa, voi opettaja vaatia tarkempaa selvitystä. Opintojakson aikana kirjataan myös opiskelijan myöhästymiset. **Joka toinen tahallinen myöhästymisen kirjataan poissaoloksi.** Myös päättöviikon poissaolot kirjataan Wilmaan.

Etukäteen tiedossa oleviin poissaoloihin on kysyttävä lupa. Lupa yhden tunnin poissaoloon pyydetään ao. opettajalta, viiteen päivään asti ryhmänohjaajalta ja sitä pidempiin rehtorilta.

Jos poissaoloja on yhdessä opintojaksossa enemmän kuin 1/7-osa oppitunneista, opintojakso keskeytyy. Jos esimerkiksi opintojaksossa on 21 oppituntia, ei poissaoloja saa olla yli kolmea. **Tämä koskee myös anottuja poissaoloja, esim. matkoja.**

Opintojen jatkamista anotaan Wilman lomakkeella aineenopettajalta ja ryhmänohjaajalta. Pätevästä syystä ryhmänohjaaja voi myöntää luvan opintojakson jatkamiseen neuvoteltuaan aineenopettajan kanssa. Mikäli aineenopettaja ja ryhmänohjaaja ovat sama henkilö, luvan jatkamiseen voi myöntää apulaisrehtori tai rehtori.

Ajotutkinto ja liukkaankelin ajo ovat hyväksytyjä poissaoloja, tosin näistäkin on sovittava etukäteen ko.

aineenopettajan kanssa. Autokoulun teoria- tai ajotuntia ei hyväksytä poissaolon syyksi.

Päätöviikolta ei voi olla pois ilman painavaa syytä. Jos esim. sairastut, ilmoita siitä välittömästi tai heti kun se on mahdollista Wilma-viestinä suoraan opettajalle. Etukäteen tiedossa olevaan poissaoloon päätöviikolta ja muulloin järjestettävästä kokeesta tarvitaan aina rehtorin lupa. Kouluun ei pidä kuitenkaan tulla sairaana. Päätöviikon suoritus voidaan tehdä myöhemmin vain pätevistä syistä.

Opiskelijoiden on noudatettava koulun työaikoja. Osallistuminen päällekkäiselle tunnille tai välittömästi koulun opetukseen liittyvään tilanteeseen (esim. juhlaharjoitukset) eivät aiheuta selvittävää poissaolomerkintää. Kysy näihin osallistumisiin kuitenkin lupa opettajaltasi. Opettaja merkitsee poissaolon Wilmaan koodilla "Koulun muu toiminta".

Mikäli opiskelijalla on poissaoloja, joita ei ole selvitetty ennen päätöviikkoa, opintojaksoa tai kurssia ei arvioida normaalisti. Opettaja merkitsee tällöin arvosanaksi K (keskeytetty). Tässä tapauksessa opintojakso pitää suorittaa uudestaan. Jos opiskelija on esim. ollut sairaana päätöviikon aikana, opettaja merkitsee arvosanaksi SK (suoritus kesken). Tällöin opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa koe tai muut tehtävät myöhemmin ja saada arvosana.

Lukiossa jo viikonkin poissaolo vaikeuttaa lukio-opinnoissa etenemistä. **Tästä syystä matkat tulee keskittää koulun loma-aikoihin.**

3. ARVIOINTI

Opintojaksojen arviointi

Kaikki numeroin arvosteltavat opinnot arvioidaan toisistaan riippumatta arvosanoilla 4 - 10. Arviointi suoritetaan summatiivisen kokeen, muiden näyttöjen ja aktiivisuuden sekä harrastuneisuuden perusteella. Opintojakso voidaan arvioida myös ilman koetta. **Pakolliset ja valtakunnalliset opinnot arvioidaan numeroin. Paikalliset opintojaksot arvioidaan suoritusmerkinnöin.** Opintoja ei arvioida, jos hän ei suorita kaikkia niihin vaadittavia tehtäviä. Opiskelijalla on oikeus saada kirjallista palautetta omasta suorituksestaan.

Opiskelija, joka saa hylätyn arvosanan (4) **voi uusia suorituksen uusintakuulustelussa kerran lukuvuoden aikana.** Jos uusinta ei onnistu, hän voi opiskella opintojakson uudelleen.

Hyväksytyin opintojakson opiskelija voi uusia käymällä sen uudelleen tai suorittamalla itsenäisesti. Lisäksi yhtä ensimmäisen tai toisen periodin aikana hyväksytysti suoritettua opintojaksoa voi yrittää korottaa toisen periodin jälkeisessä uusintakuulustelussa. Samoin yhtä kolmannen, neljännen tai viidennen periodin aikana hyväksytysti suoritettua opintojaksoa voi yrittää korottaa kesäkuun uusintakuulustelussa. Korotusyrityksestä on sovittava aineenopettajan kanssa. Suorituksista parempi jää voimaan.

Jos opintojakso on keskeytetty (K) tai suoritus on kesken (SK), nämä rinnastetaan hylättyyn arvosanaan.

Kaikki opintojaksoon liittyvät työt tulee palauttaa ko. aineen opettajalle viimeistään kyseisen periodin päätöviikolla, muuten opintojakson suoritus katsotaan keskeytyneeksi (K). Pätevistä syistä rehtori tai apulaisrehtori voi myöntää poikkeuksen suorituksen vanhenemissäännöstä. Tarvittaessa opiskelija voidaan ohjata opiskeluhuollon palvelujen piiriin.

Opintojakson opiskelua ei voi jatkaa enää seuraavana lukuvuonna, poikkeuksena liikunta. Mikäli olet sairauden vuoksi ollut pois kevään liikuntatunneilta niin paljon, ettet saa vielä keväällä opintojaksoa valmiiksi, sinulla on mahdollisuus suorittaa puuttuvat liikuntatunnit seuraavana syksynä ensimmäisen periodin aikana esim. LI01-ryhmän mukana.

Oppimäärän tason vaihtaminen

Opiskelijan siirtyessä oppiaineen pitkästä oppimäärästä lyhyempään hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan.

Näitä vastaavuuksia on määritelty tarkemmin oppiaineiden oppimäärien yhteydessä. Tällöin pitkän oppimäärän opintojaksojen arvosanat siirtyvät suoraan lyhyen oppimäärän arvosanoiksi. Muut pitkän oppimäärän mukaiset opinnot voivat olla lyhyen oppimäärän valinnaisia opintoja opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla.

Jos opiskelija pyytää, tulee järjestää lisäkuulustelu osaamistason toteamiseksi. Siirryttäessä kesken oppimäärän lyhyemmästä pitempään oppimäärään, menetellään edellä olevien periaatteiden mukaisesti. Tällöin voidaan edellyttää lisänäyttöjä, ja tässä yhteydessä myös arvosana harkitaan uudelleen.

Oppiaineen arviointi

Oppiaineen päättöarvosana muodostuu pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen arvosanojen pohjalta. Arvosanan antaa viimeisen opintojakson opettaja kuultuaan aikaisempien opintojaksojen opettajia.

Saadakseen oppiaineen oppimäärän hyväksytysti suoritetuksi opiskelijan on suoritettava pääosa oppiaineen opinnoista hyväksytysti. **Hylättyjä arvosanoja saa olla pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opinnoissa enintään seuraavasti:**

Opiskelijan opiskelemissä pakollisia ja valinnaisia opintoja,	joista voi olla hylättyjä opintojaenintään
2-5 opintopistettä	0 opintopistettä
6-11 opintopistettä	2 opintopistettä
12-17 opintopistettä	4 opintopistettä
18 opintopistettä tai enemmän	6 opintopistettä

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen arvosanojen opintopisteiden mukaan painotettuna aritmeettisena keskiarvona.

Korkeintaan kaksi opintojaksoa käsittävässä valinnaisissa kielissä, yhden opintojakson oppiaineissa ja liikunnassa opiskelija ilmoittaa oppimäärän päätyttyä, haluaako hän suoritusmerkinnän vai numeron (muussa tapauksessa arvostellaan suoritusmerkinnällä). Lukion suorituserässä ovat mukana kaikki opiskelijan arvioidut pakolliset, valtakunnalliset valinnaiset ja hyväksytysti suoritettut paikalliset opintojaksot.

Lukion oppimäärä tulee olla suoritettuna neljännen periodin uusintakuulusteluun mennessä sekä syksyllä valmistuvilla ensimmäisen periodin uusintakuulusteluun mennessä. Tämänkin jälkeen puuttuvia suorituksia voi tehdä, mutta tällöin et saa todistuksiasi yo-juhlapäivänä ja nimeäsi ei julkisteta lehdissä uusien ylioppilaiden listalla.

4. YLIOPPILASTUTKINTO

Ylioppilastutkintoon on sisällytettävä vähintään viiden tutkintoaineen kokeet. Kaikkien kokelaiden on sisällytettävä tutkintoonsa äidinkielen ja kirjallisuuden koe. Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine. Kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe.

Tutkintoon vaadittujen viiden kokeen lisäksi kokelas voi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen. Kokelas voi halutessaan suorittaa eri oppimäärien kokeita samassa tutkintoaineessa. Saman aineen eri oppimäärien kokeet voidaan kuitenkin laskea suoritukseksi vain kerran, esimerkiksi lyhyt ja pitkä matematiikka tai evankelisluterilainen uskonto ja ortodoksinen uskonto.

Kokelas valmistuu ylioppilaaksi suoritettuaan hyväksytysti ylioppilastutkintoon vaadittavat kokeet sekä lukion oppimäärään kuuluvat opinnot. Lukion oppimäärän sijaan kokelaalla voi olla suoritettuna muu lainsäädännössä mainittu tutkinto tai opinnot:

1. aiemmin suoritettu lukiokoulutuksen oppimäärä tai vastaava ulkomainen koulutus
2. ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun ammatillisen perustutkinto tai sitä vastaava aiempi tutkinto
3. muun kuin 2 kohdassa tarkoitetun perusopetuksen oppimäärälle tai sitä vastaavalle aikaisemmalle oppimäärälle perustuvan vähintään kaksivuotisen ammatillinen tutkinto tai sitä vastaavat opinnot sekä Ylioppilastutkintolautakunnan määräämät lisäopinnot.

Tutkintoon vaadittavat kokeet suoritetaan enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana. Hylätyn kokeen voi uusia kolme kertaa kolmella seuraavalla tutkintokerralla. Jos kokelas tulee hylätyksi jossakin valmistumisen edellyttämässä kokeessa kolmannella tutkintokerralla, tutkinnon suorittaminen voi ulottua kuuteen tutkintokertaan. Tutkintoon voi kuitenkin lisätä uusia kokeita vain ensimmäisen kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana. Jos kokelas on valinnut vaativamman tason kokeen aineessa, jossa on kahden tason mukaisia kokeita, ja saanut koesuorituksesta hylätyn arvosanan, hän voi kokeen uusiessaan vaihtaa sen tason. Tason vaihtaminen edellyttää kuitenkin, että vaadittuihin kokeisiin sisältyy yksi vaativamman tason koe.

Hyväksytyä koetta voi uusia rajoituksetta. Tutkinnon valmistumisen jälkeen hylättyä koetta voi uusia rajoituksetta ja tutkintoa voi täydentää uusilla tutkintoaineilla ja oppimäärillä.

Ilmoittautuminen lukuvuoden tutkintoihin on seuraavasti:

Kevät 2025 ==> marraskuun 15. päivä klo 13.15 mennessä

Syky 2025 ==> toukokuun 28. päivä klo 13.15 mennessä (23-ryhmät)

kesäkuun 5. päivä klo 13.15 mennessä (ylioppilaat)

Tutkintopäivät löydät ylioppilastutkintolautakunnan tai lukion kotisivulta.

5. MUUT OPISKELUUN LIITTYVÄT ASIAT

Kanslia ja opettajat

Lukion kanslian aukioloajoista ilmoitetaan myöhemmin. Mahdollisista muutoksista ilmoitetaan erikseen. Opettajat ovat tavattavissa parhaiten ennen oppitunnin alkua tai heti tunnin päätyttyä. He käyttävät välituntia valmistautuakseen seuraavaan tuntiin. Kiireellisessä asiassa voit kuitenkin tavoittaa heidät myös välitunnilla opettajainhuoneesta. Voit lähettää vähemmän kiireellisissä tapauksissa myös Wilma-viestin tai sähköpostin (etunimi.sukunimi@jamsa.fi).

Tietoteknisiä asioita hoitaa Mika Himanen (Wilma tai etunimi.sukunimi@jamsa.fi).

Opiskelukustannukset

a) Oppivelvollisuuden piirissä olevat opiskelijat

Lukio hankkii oppivelvollisuuden piirissä oleville opiskelijoille opiskelussa tarvittavat materiaalit ja välineet. Oppimateriaaleja ja kannettavia tietokoneita ei saa kuitenkaan omaksi. Ne on pidettävä opiskelussa ja oppitunneilla mukana ja huolehdittava niiden hyvästä kunnosta. Mikäli koulumatka on vähintään seitsemän kilometriä opiskelija saa matkakorvauksen KELAlta ilman omavastuuta. Lukio ei järjestä koulukyytejä eikä taksiyytejä. Mikäli opiskelija ei esim. loukkaantumisen vuoksi voi käyttää julkista tai omaa kyytiä, voi huoltaja anoa oikeutta etäopiskeluun ryhmänohjaajalta.

b) Muut opiskelijat

Oppikirjat, tietokoneet ja opiskeluvälineet lukion opiskelija kustantaa itse. Opiskelun sujumiseksi pidä asianmukaiset kirjat ja työvälineet mukana oppitunneilla ja huolehdi niiden kunnosta. Jämsän pääkirjastosta voi varata ennen periodin alkua joitakin oppikirjoja Keskikirjaston tunnuksilla. Lisäksi opinto-ohjaajalta voi tiedustella nykyisen opetussuunnitelman mukaisia oppikirjoja.

Taloudellisissa ongelmissa kannattaa olla yhteydessä koulukuraattoriin.

Opintotuki

Lukiolainen voi saada valtion opintotukea 17 vuotta täytettyään. Opintotukea voidaan myöntää aikaisintaan hakemiskuukaudesta lukien. Tukea ei myönnetä takautuvasti. KELA lähettää esitäytetyt hakulomakkeet hyvissä ajoin ennen kuin hakemus on jätettävä. Jos kuitenkin jostain syystä et ole saanut lomaketta, niin kysy kansliasta tai opinto-ohjaajalta tai Kelan toimistosta. Näistä voit myös saada hakemuslomakkeen. Opintotukea voi hakea myös verkossa osoitteessa www.kela.fi/asiointi.

Koulumatkatuki

Koulumatkatukea voi hakea 1.8.2024 tai sen jälkeen tehtäviin matkoihin sähköisellä verkkohakemuksella OmaKelassa (www.kela.fi/omakela). Jotta voit kirjautua palveluun ja hakea tukea, tarvitset omat verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenteen. Huolehdi ajoissa, että sinulla on käytössäsi tunnukset tai varmenne. (Huoltaja voi hakea koulumatkatukea alaikäisen opiskelijan puolesta rajatuin oikeuksin.) Tuen hakeminen OmaKelassa nopeuttaa sen saamista. Tavoitteena on, että saat heti sähköisen hakemuksen jätettyäsi ostettua matkalipun koulumatkatuetun hintaan. Lukuvuodelle 2024 – 2025 tarkoitetut koulumatkatuetut liput ostetaan [Reitit ja liput -sovelluksesta](#).

Sinulla on oikeus **täyteen koulumatkatukeen**, kun koulumatkasi on vähintään 7 kilometriä yhteen suuntaan ja kuljet tukeen oikeuttavan koulumatkan vähintään 15 päivänä kuukaudessa. Toimi seuraavasti:

1. Hanki omat verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenne.
2. Kirjaudu OmaKelaan ja täytä koulumatkatuen verkkohakemus.
3. Lähetä hakemus.
4. Kun käytät koulumatkaasi Matkahuollon liikennettä, Kela voi myöntää sinulle niin sanotun osto-oikeuden heti hakemuksen lähettämisen jälkeen. Voit ostaa koulumatkatuetun lipun aikaisintaan 18.7.2024.
5. Katso tieto mahdollisesta osto-oikeudestasi OmaKelasta.

Lisätietoja osoitteesta www.kela.fi/koulumatkatuki. Mikäli kodin ja koulun välillä ei ole julkista liikennettä ja matka on vähintään seitsemän kilometriä, voi opiskelija saada koulumatkatukea oman ajoneuvon käyttöön (haetaan sähköiselle hakemuksella [OmaKelassa](#)).

Koulumatkatukea voi saada aikaisintaan hakemiskuukautta edeltävän kuukauden alusta alkaen. Jos esimerkiksi haluaa saada tukea elokuun alusta alkaen, hakemus täytyy tehdä syyskuun loppuun mennessä. Opiskelijalla on oikeus maksuttomaan koulutukseen, jos molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät:

- opiskelijan peruskoulu päättyy vuonna 2021 tai sen jälkeen
- opiskelija on syntynyt vuonna 2004 tai sen jälkeen.

Opiskelijan oikeudet

Opiskelijalla on oikeus suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä enintään neljässä vuodessa, jollei koulutuksen järjestäjä myönnä opiskelijalle sairauden, vamman tai muun erityisen syyn vuoksi lisääntynyttä opintojen loppuun saattamiseen (Lukiolaki 23 §).

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Koulutuksen järjestäjän tulee suojata opiskelijaa kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä (Lukiolaki 40 §).

Opiskelijan velvollisuudet

Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijan poissaoloa koskevista menettelyistä.

Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Opiskelijan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja vältettävä toimintaa, joka voi vaarantaa muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä (Lukiolaki 30 §).

Kurinpito

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Opetuksen epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa.

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi, sekä erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi. Edellä mainitut toimenpiteet ovat kurinpitorangeistuksia. Oppivelvollinen voidaan kuitenkin erottaa oppilaitoksesta enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta (Lukiolaki 41 §).

Tupakkalaki kieltää tupakoinnin ja nuuskan käytön sekä koulun sisätiloissa, että ulkoalueilla. Mikäli opiskelija tavataan tupakoimassa koulun alueilla, asiasta ilmoitetaan hänen huoltajalleen. Tapauksen toistuessa seuraa kirjallinen varoitus. Myös tupakkatuotteiden tuonti kouluun on kielletty. Kielto koskee myös sähkötupakkaa.

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjaajan tehtävänä on auttaa opiskelijoita opiskeluun liittyvissä kysymyksissä ja tiedottaa jatko-opiskelumahdollisuuksista. Opinto-ohjaajan ja ryhmänohjaajien yksityisvastaanottoajoista ilmoitetaan erikseen. Ryhmänohjaustuokioita järjestetään säännöllisesti, ne ovat kaikille pakollisia ja osa opinto-ohjauksen suoritusta.

Ensimmäiseltä vuosiluokalta lähtien opiskelijalle pakollisiin yhteisiin aineisiin kuuluu opinto-ohjaus, joka sisältää sekä ryhmätunteja että yksilöllistä ohjausta. Tunteja pitävät ryhmänohjaajat, erityisopettaja ja opinto-ohjaaja. Opintojen ohjausta antavat myös vuosiluokkaa ylemmät ns. tutor-opiskelijat.

Terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi

Terveydenhoitaja huolehtii terveystarkastuksista. Hänen puoleensa voit kääntyä ensiapua tarvitessasi tai sairastuessasi koulupäivän aikana. Terveydenhoitaja Satu Kannisto on tavattavissa (puhelin 040 7122 550) Jäm-sänjoen yhtenäiskoulun Paunun yksikössä. Hoitotunti on tiistaisin ja torstaisin klo 12 - 13, jolloin vastaanotolle voi tulla myös ilman ajanvarausta esim. mieltä askarruttavissa tai painavissa asioissa tai muissa terveyteen ja hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä (ks. Wilman tiedote).

Yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhoito

Lukion psykologin ja kuraattorin työn tavoitteena on tukea opiskelijoiden hyvinvointia, myönteistä kehitystä, koulunkäyntiä, osallisuutta, sosiaalista vastuullisuutta ja elämänhallintaa yhteistyössä lukion henkilökunnan kanssa. Psykologi ja kuraattori tarjoavat yksilökohtaisen opiskeluhoillon palveluita tapaamalla opiskelijoita sovitusti lukiolla. Tapaamiset on mahdollista järjestää tarvittaessa myös etäyhteyksin tai muuhun toimipisteeseen. Psykologi ja kuraattori osallistuvat myös opiskeluhoillon suunnitteluun ja kehittämiseen sekä toimivat oppilaitoskohtaisen opiskeluhoiltoryhmän jäsenenä.

Palvelut ovat vapaaehtoisia, luottamuksellisia ja maksuttomia. Opiskelija voi ottaa yhteyttä psykologiin tai kuraattoriin puhelimitse, tekstiviestillä, Wilman kautta tai sähköpostitse. Opiskeluhoillon palveluihin voi hakeutua myös esim. rehtorin, opettajan, opinto-ohjaajan, terveydenhoitajan, lääkärin tai huoltajan välityksellä.

Psykologiin voi ottaa yhteyttä esimerkiksi mielenterveyteen, oppimiseen ja keskittymiseen liittyvissä asioissa. Kuraattorin kanssa voi keskustella esimerkiksi sosiaalisiin suhteisiin, yksinäisyyteen, itsenäistymiseen, elämänhallintaan tai päihteisiin liittyvistä kysymyksistä. Yhteistyötä huoltajien, opetushenkilöstön sekä muun palveluverkoston kanssa tehdään tarvittaessa.

Psykologi Terhi Hirvonen

Kuraattori Sari Hagren

puh. 044 901 7333

puh. 040 682 2046

terhi.hirvonen@hyvaks.fi

sari.hagren@hyvaks.fi

Hammashoito

Opiskelijoiden hampaiden kunto tarkastetaan säännöllisesti. Alle 18-vuotiaille hammashoito on maksutonta. Muilta peritään asetuksen mukaiset maksut. Hammashoitolan ajanvaraus p. 014 336 5500 arkisin klo 8–16.

Tapaturmat

Ilmoita koulussa tai koulumatkalla sattuneesta koulutapaturmasta välittömästi terveydenhoitajalle, kansliaan tai opettajalle. Koulu täyttää tapaturmailmoituksen. Mahdolliset tapaturmasta aiheutuneet henkilövahinkokulut opiskelija maksaa itse. **Perusopetuksesta poiketen toisen asteen oppilaitokset eivät korvaa tapaturmasta johtuvia koulukyydityksiä.**

Taukotunnit

Taukotunnit lukujärjestyksessäsi johtuvat käytössä olevasta valinnaisesta opetussuunnitelmasta. Niiden määrä riippuu omista ainevalinnoistasi. On järkevää käyttää taukotunnit opiskeluun tai liikuntaan. Siten lyhennät kotitehtävien tekoon käyttämäsi aikaa.

Kulkuneuvojen ja esineiden säilyttäminen

Säilytä polkupyörä tai muu kulkuneuvo lukittuna niille osoitetuilla paikoilla. Vältä rahojen ja arvoesineiden tuomista kouluun. Älä missään tapauksessa jätä niitä aulojen naulakkotiloihin eikä liikuntatilojen pukuhuoneisiin. Säilytä tavaroita henkilökohtaisessa kaapissasi ja pidä se lukittuna. Lukioon on hankittu polkupyöriä. Niitä voi lainata esim. siirtymiseen liikuntapaikoille. Ohjeet lainaamiseen ja avaimen nouto kopiohuoneesta.

Vapaa-ajan toiminta, retket, koulun tapahtumat

Koulussa voi toimia opiskelijavetoisia kerhoja. Ryhmän vastuuhenkilön on oltava vähintään 18-vuotias. Asiasta kiinnostuneet voivat kääntyä rehtorin puoleen. Lukion opiskelija voi osallistua valtakunnalliseen urheilukilpailu- ja kurssitoimintaan. Koulu tarjoaa tiloja myös opiskelijoiden vapaa-ajan toimintaan. Lupa tilaisuuksien järjestämiseen pyydetään rehtorilta. Siivouksesta ja käytännön järjestelyistä sovitaan kiinteistöhoitajan kanssa.

Kaikissa koulun tapahtumissa alkoholin ja muiden päihteiden käyttö on ehdottomasti kielletty (esim. potkiais, penkinpainajaiset, itsenäisyysjuhla). Säännön rikkomisesta seuraa kirjallinen varoitus.

Hallinto

Kaupungin kouluhallinnon keskeisimpänä päätäntäelimenä on sivistyslautakunta. Lautakunnassa päätettävät asiat valmistelee sivistystoimi. Sivistystoimenjohtaja on Leena Kilpeläinen (p. 0400 542 062). Koska lukiolla ei ole johtokuntaa, päätösvalta pääsääntöisesti koulua koskevissa asioissa on rehtorilla ja opettajakunnalla, tietyissä asioissa aineenopettajalla.

Opiskelijakunta

Kaikki lukion opiskelijat kuuluvat opiskelijakuntaan. Opiskelijakunta valitsee keskuudestaan hallituksen. Opiskelijakunnan hallitus järjestää opiskelijoiden yhteistoimintaa ja vapaata kulttuuritoimintaa. Opiskelijakunnan hallitus voi tehdä ehdotuksia opetuksen ja kasvatuksen kehittämiseksi ja antaa lausuntoja opetussuunnitelmasta sekä opetusmenetelmistä ja opetusväline- ja kirjastohankinnoista. Opiskelijakunnan edustaja osallistuu myös opettajien kokouksiin. Uusi hallitus valitaan aina kalenterivuodeksi.

Yläaula

Yläaulassa on erikseen merkitty lukukaappi, josta voi lainata kirjoja. Muiden kirjojen lainaamisesta sovitaan opettajan kanssa. Opiskelijat vastaavat tilan järjestyksestä ja siisteydestä.

Kiinteistönhoito

Koulun kiinteistönhoitajana toimii Pasi Virtanen (p. 040 581 5415). Koulun siivouksesta vastaavat laitoshuoltajat. He kaikki huolehtivat opiskelijoiden hyvinvoinnista ja viihtymisestä koulussa.

Lukiosta eroaminen

Jos opiskelija eroaa lukiosta, tulee hänen jättää kirjallinen ilmoitus rehtorille. Eroilmoituksessa on oltava huoltajan allekirjoitus, jos opiskelija ei ole täysi-ikäinen. Lukiosta katsotaan eronneeksi myös opiskelija, joka pätävää syytä ilmoittamatta on poissa lukiosta, jos on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa koulunkäyntiä. Päätöksen asiasta tekee rehtori.

Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koskevan päätöksen tekemistä selvitetään, onko oppivelvollinen aloittanut uudet mainitussa pykälässä tarkoitetut opinnot. Jos oppivelvollinen ei ole aloittanut uusia opintoja, lukion on ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneen oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

TIETOSUOJA

Henkilötietojen käsittely Jämsän lukiossa

EU:n tietosuoja-asetus tuli voimaan 25.5.2018.

Jämsän lukiokoulutuksessa henkilötietoja käsitellään huolellisesti. Tietoja käsitellään vain ennalta määritellyn tarkoitukseen. Noudatamme lainsäädäntöä ja hyvää tiedonkäsittelytapaa. Henkilötietoja sisältävien järjestelmien käyttöä ja oikeuksia seurataan. Henkilöstöä sitoo vaitiolovelvollisuus ja tietoja saa käsitellä vain työntekijä, jolla on työtehtävänsä puolesta oikeus käsitellä kyseistä tietoa.

Käsiteltävät tiedot:

Opiskelijan etunimet, sukunimi, henkilötunnus, puhelinnumero, sähköpostiosoite, kotiosoite, postiosoite, kuva, huoltajatiedot (nimi, puhelinnumero, kotiosoite, postiosoite, sähköpostiosoite), ääni (kielten harjoitustyöt).

Miksi tietoja käsitellään?

'Henkilötietojen käsittelyn peruste on EU:n tietosuoja-asetuksen artikla kuuden (6) mukainen rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen noudattaminen ja yleistä etua koskevan tehtävän suorittaminen, sekä rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttäminen.'

Mihin tietoja siirretään?

Oppimis- ja koeympäristöt

Pedanet, Abitti, Otava, SanomaPro, Studeo, Bittiniilo, Abixapuri, eOppi, Teams

Eri oppiaineiden sähköiset kokeet, kurssisuorituksien arviointi ja suoritteiden sähköinen palautus opiskelija-kohtaisesti opiskelijoille.

Ylioppilastutkintolautakunta

Ylioppilastutkintoon ilmoittautuminen. Opiskelijoiden koesuorituksien sähköinen siirto ylioppilastutkintolautakuntaan.

Laskutus- ja maksuliikenne

Henkilötietoja käytetään tutkintomaksulaskutukseen ja ne siirtyvät Jämsän kaupungin laskutusjärjestelmään ja myyntireskontraan. Tarvittaessa henkilötietojen siirtämisestä informoidaan perintätoimisto Intrum Oy:lle. Tietosuojaseloste Laskutus/myyntireskontrasta on Jämsän kaupungin nettisivuilla.

Tietojärjestelmien turvatoimet

Järjestelmät ovat suojattu henkilökohtaisilla käyttäjätunnuksilla ja niiden salasanoilla. Tietokanta on suojattu palvelimen käyttäjä- ja salasanan tunnuksin. Tietoverkossa olevat oppimis- ja koeympäristöihin pääsy on suojattu käyttäjätunnuksilla. Oikeudet jaetaan vain nimetyille henkilöille.

Jämsän lukion tietosuojaseloste on nähtävillä osoitteessa <http://www.jamsa.fi/info-ja-asiointi/asiointi-tipalvelut/tietosuojaselosteet> .

OPPITUNTIEN ALKAMIS- JA PÄÄTTYMISAJAT

Maanantai, tiistai, torstai, perjantai

1. TUNTI	klo 8.00 – 9.15
2. TUNTI	klo 9.30 – 10.45
RUOKAILU 21- ja 22-ryhmät	klo 10.45 – 11.45
RUOKAILU 23-ryhmät	klo 11.00 – 11.45
3. TUNTI 24-ryhmät	klo 11.00 – 13.00
RUOKAILU 24-ryhmät	oppitunnin aikana 45 minuuttia
3. TUNTI 23, 22- ja 21-ryhmät	klo 11.45 – 13.00
4. TUNTI	klo 13.15 – 14.30

Klo 14.30 jälkeen on palkin 8 oppitunteja, esim. opinto-ohjausta ja liikuntaa. Näistä opettaja ilmoittaa erikseen Wilman kautta.

Keskiviikko

1. TUNTI	klo 8.00 – 9.15
2. TUNTI	klo 9.30 – 10.45
RUOKAILU 21- ja 22-ryhmät	klo 10.45 – 11.30
RUOKAILU 23-ryhmät	klo 11.00 – 11.30
3. TUNTI 24-ryhmät	klo 11.00 – 12.45
RUOKAILU 24-ryhmät	oppitunnin aikana 30 minuuttia
3. TUNTI 23, 22- ja 21-ryhmät	klo 11.30 – 12.45
4. TUNTI	klo 13.00 – 14.15
5. TUNTI	klo 14.20 – 15.35

Poikkeuksista tiedotetaan erikseen. Noudata oppituntien alkamisaikoja.

Joidenkin ryhmien ruokailu voi olla vasta klo 12.15, joten muista syödä riittävän monipuolinen aamiainen.

JÄRJESTYSSÄÄNNÖT 1.11.2023 -

1. Järjestyssääntöjen tarkoitus

Järjestyssääntöjen tarkoitus on turvata lukioyhteisön jäsenille hyvät opiskelu- ja työolosuhteet sekä taata kaikille työrauha, viihtyvyys, turvallisuus ja opiskelun esteetön sujuminen.

2. Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Opiskelijaa tulee suojata kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä.

Opiskelijat ovat tasavertaisia sukupuolten välisen tasa-arvon, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen, sekä kielellisten, kulttuurillisten ja uskonnollisten vähemmistöjen oikeuksien suhteen. Kouluyhteisössä tulee edistää kulttuurisesti moninaisen ilmapiirin ja kulttuurien välisen ymmärryksen syntymistä.

Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen, ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä (lukiolaki 40 § 2 mom.). Esimerkkinä näistä esineistä ovat teräaseet, ampuma-aseet, voimakkaita laserosoitimet ja tulentekovälineet.

Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle (lukiolaki 40 § 7 mom.).

3. Kurinpito

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, kuitenkin enintään kolmeksi kuukaudeksi (lukiolaki 41 § 1 mom.). Menettely on kuvattu tarkemmin opinto-oppaassa.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta (lukiolaki 41 § 2 mom.).

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi (lukiolaki 41 § 3 mom.).

4. Opiskelijan velvollisuudet

Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaolollaan ole perusteltua syytä (lukiolaki 30 § 1 mom.). Opiskelijan poissaoloa koskevat menettelytavat on kuvattu lukion opinto-oppaassa.

Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyvä asiallisesti. Opiskelijan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyh-teisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä (lukiolaki 30 § 1 mom.).

Opiskelijan tulee käyttäytyä hyvien tapojen mukaisesti. Tähän kuuluu mm. toisten huomioiminen, työ- ja opis-kelurauhan edistäminen ja kunnioittaminen, tervehtiminen sekä ohjeiden noudattaminen.

Opiskelijan tulee saapua oppitunneille ajoissa ja pitää kiinni sovituista ajoista sekä ilmoittaa aina viipymättä es-teestä.

Roskaaminen on kielletty ja omat jäljet tulee siivota.

5. Tupakan ja päihteiden käyttökielto

Tupakkatuotteita ei saa käyttää oppilaitoksen sisä- eikä ulkotiloissa (tupakkalaki 74 §). Kielto koskee kaikkia ope-tuksessa käytettäviä tiloja, kuten esimerkiksi liikuntahallia.

Päihteiden ja huumeiden hallussapito, käyttäminen ja niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen lukiossa ja sen alueella on kielletty. Kielto koskee myös kaikkia lukion järjestämiä tilaisuuksia, retkiä, matkoja ja tapahtumia.

6. Lukion omaisuuden käyttö ja siisteys

Lukion omaisuudessa olevia välineitä tulee käsitellä huolellisesti. Lukion irtaimen omaisuuden ja kiinteistön va-hingoittamisesta seuraa korvausvelvollisuus.

7. Digitaalisten laitteiden käyttö

Digitaalisia laitteita, kuten puhelimia ja kannettavia tietokoneita saa käyttää oppituntien aikana vain opiskeluun liittyvissä asioissa. Puhelimien ja kannettavien tietokoneiden viihdekäyttö on kielletty oppituntien aikana.

Muita henkilöitä, kuten toisia opiskelijoita, lukion henkilökuntaa tai vierailijoita ei saa kuvata ilman asianomaisen lupaa. Toisia henkilöitä koskevien kuvien ja videoiden julkaisu internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa on kielletty ilman asianomaisen henkilön lupaa.

Mahdollisissa väärinkäyttötilanteissa toimitaan Opetushallituksen antamien ohjeiden ja voimassa olevan lain-säädännön mukaisesti.

8. Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

Järjestyssäännöistä tiedotetaan koulun kotisivuilla ja niitä käsitellään lukuvuoden alussa ryhmänohjaajan joh-dolla.

Järjestyssääntöjen toimivuutta seurataan ja arvioidaan lukuvuoden päätteeksi.

Koulukohtaiset lisäykset:

Välipalat ja juomat nautitaan taukojen aikana.